

[Steen Folke]

nemlig i, at mindretallets indstillinger i U 90 er langt mere interessante end flertallets. Men det er nok muligt, at det er forskellige mindretal, vi har i tankerne.

Svend Haugaard (RV):

Det er et meget omfangsrigt stof på denne tid af aftenen og nok også for stor en mundfuld til, at man kan andet end tale lidt om hovedprincipperne. Det er nok sådan, at de enkelte afsnit egner sig bedre til en debat i undervisningsudvalget. Der vil der antagelig også være væsentlig flere til stede.

Det er jo en meget vidtfavnende rapport, den er ordrig, efter min mening også for ordrig, og i hvert tilfælde synes jeg nok, den kunne have vundet ved, at man havde gjort er forsøg på at lave et koncentreret resumé. Som den optræder nu, er den mere egnet som grundbog for studiekredse end som grundlag for politiske beslutninger, og jeg må indrømme, at som grundlag for politiske beslutninger ville jeg heller ikke rigtig bryde mig om den. Der er ting deri, som vi afgjort er enige i, og der andre ting, som vi afgjort er uenige i.

Lad mig begynde med at sige, at vi naturligvis er enige i, at uddannelsen er noget helt afgørende både for den enkelte borgers muligheder og for hele samfundets udvikling. Jeg er også enig i, at der er behov for et samspil mellem de forskellige uddannelsesformer, men det betyder absolut ikke, at alle skal lære alt i meget langvarige basisuddannelser. Der skal vælges, og valget bør for de beslutsomme kunne ske på et forholdsvist tidligt tidspunkt og ikke forsinkes unødigt af de ubeslutsomme.

På den anden side vil jeg også gerne fremhæve, at vi ønsker ikke noget karaktærræs bragt ned i folkeskolen, vi er i det hele meget skeptiske over for karakterer i folkeskolen, og vi ønsker ikke noget pres på børnenes valg i folkeskolen. Der er stor forskel på at skulle vælge efter de 9 år og først at skulle vælge, når de 12 år er gået.

Hvad det administrative samspil angår, skal man naturligvis have en vis koordinati-on i planlægningen, men vi er ikke tilhænger af at sammenslutte administrationen af gymnasier, HF og de erhvervsrettede uddannelser. De sidste må ikke miste forbindelsen til og påvirkningen fra erhvervslivet.

Det er klart, som det er fremhævet i rapporten, at uddannelsen er påvirket stærkt af de ændrede samfundsforhold og af den brudte tradition med at vælge fædres erhverv, men dermed være ikke sagt, at det er praktisk eller rigtigt at forberede alle til et frit valg mellem tudindvis af forskellige livsstillinger når som helst i uddannelsesforløbet. Der er en tendens til at tro, at man gør mennesker lykkelige ved at give dem frit valg over for alle muligheder. Jeg tror nok, det er mere sandsynligt, at man gør dem forvirrede ved et alt for stort udbud. Jeg er afgjort enig i, at der skal gives meget vidtgående tilbud med tryk på tilbud og ikke ud over skolealderen i form af tvang.

Desværre er det vanskeligt at undgå, når man læser den digre rapport, at læse mellem linjerne, at 12 års uddannelsespligt egentlig er det ønskelige, endog i et ubrudt forløb. Dette er efter min mening en kæmpemisforståelse. Fra overgangsalderen og opefter vinder man intet ved tvang. Her må det være lysten, der driver værket, ellers er anstrengelserne spildt. Helt galt bliver det, hvis man tænker sig en obligatorisk teoretisk uddannelse i et samlet uddannelsesforløb, hvad jeg har en fornemmelse af at en del af dem, der har været med i rapporten, gør.

For mange unge med fortrinvis praktiske evner vil det være en katastrofe, hvis de tvinges til at blive i et langt teoretisk uddannelsesforløb. Det vil være en direkte blokering for uddannelseslysten og en direkte hæmsko for de praktiske evners udfoldelse. Der vil blive masser af spildtid, som irriterer og svækker lysten.

Men jeg vil da udtrykke min glæde over, at flertallet i rådet ikke mener, at de 12 år skal opnås ved udvidet undervisningspligt. Alligevel er jeg lidt betænkelig, for det fremgår ikke klart, om man i stedet kunne tænke sig uddannelsespligt til gennemførelse af det minimum af 12 års uddannelse, som man vil fastholde fra 1990.

Jeg vil gerne slå fast, at det radikale venstre afgjort er enig i, at tilbuddene skal være der; men modtagelsen skal være frivillig.

Jeg er afgjort enig med mindretallet, når det på side 241, punkt 30, udtrykker beklagelse over, at kommissionen ikke har interesseret sig mere for den livslange mulighed. Dette tilbud om når som helst at kunne gå tilbage til teoretisk uddannelse, når behov og